

Waldemar Zamlewski

Lektorat języka polskiego w Preszowie

Biuletyn Polonistyczny 22/4 (74), 85-87

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Poloniści Katedry ściśle współpracują z Ośrodkiem Kultury Polskiej w Bratysławie, biorą udział w sympozjach (np. Sympozjum przekładowe w 1977 r., Sympozjum poświęcone literaturze dziecięcej i młodzieżowej w kwietniu 1978 r., literaturze faktu w dniach 22-23 V 1979 r.). Studenci polonistyki wraz ze studentami bułgarystyki zorganizowali w listopadzie 1977 r. wieczór poezji rewolucyjnej, a w r. 1978 akademię dla uczczenia 60 rocznicy odrodzenia Czechosłowacji i Polski.

W pracy Katedry uczestniczy również lektor języka polskiego dr Franciszek Sowa. Wygłosił on kilka referatów, np.: "Współpraca uczonych radzieckich i polskich w zakresie językoznawstwa i teorii literatury", "Rewolucja społeczna w Polsce w latach 1944-1946 a przejęcie władzy przez klasę robotniczą w ČSR w lutym 1948 r.", "Polsko-słowackie pogranicze językowe", oraz w Słowackim Towarzystwie Językoznawczym "Fonológia pol'ských nářečí na Spiši (na území Pol'ska a Československa)". Brał też czynny udział w pracach Szkoły Językowej jako członek państwowej komisji egzaminacyjnej d/s języka polskiego i współpracował ze słowackim Wydawnictwem Pedagogicznym oraz Słowackim literarnym fondom.

Na zakończenie trzeba dodać, że w pracy posługujemy się polską literaturą oryginalną, w którą regularnie zaopatruje nas "Polonicum". W ostatnim roku kontakty między Katedrą a "Polonicum" wyraźnie się ożywiły.

Dr Franciszek Sowa
lektor języka polskiego

Z działalności lektoratu języka polskiego w Preszowie

Polonistyka jako samodzielny kierunek studiów istnieje w Słowacji jedynie na Uniwersytecie Komeńskiego w Bratysławie. Na drugim słowackim uniwersytecie – Pawła Józefa Šafarika w Koszycach – prowadzony jest już od dziesięciu lat lektorat języka polskiego na Wydziale Filozoficznym w Preszowie, w ramach Katedry Slovenskeho Jazyka a Literatúry (Katedra Języka i Literatury Słowackiej). Do czerwca 1976 pracował tam w charakterze lektora dr Henryk Pustkowski z Uni-

wersytetu Łódzkiego, po nim lektorat objął i prowadzi do dziś mgr Waldemar Zamlewski z UAM w Poznaniu.

W przyszłości wydaje się możliwe przeobrażenie lektoratu w polonistykę jako odrębny kierunek studiów. Co prawda, obecne zapotrzebowanie na polonistów – jak stwierdza strona słowacka – zaspokaja Uniwersytet Komeńskiego i nie ma na razie konieczności kształcenia większej liczby specjalistów w tej dziedzinie, jednak zainteresowanie polonistycznym kierunkiem studiów wśród studentów filologii jest tak duże, że w przypadku otwarcia polonistyki z całą pewnością nie zabrakłoby kandydatów.

Dla słuchaczy w następujący sposób zestawionych zajęć: język słowacki-angielski, słowacki-francuski, słowacki-niemiecki i słowacki-ukraiński, zajęcia na lektoratach języka polskiego są obligatoryjne. Obejmują one semestry siódmy i ósmy, tj. czwarty rok studiów. (Czechosłowacki system studiów uniwersyteckich różni się znacznie od systemu polskiego: kandydaci na studia wybierają dwa kierunki, które studiują równolegle; oprócz kombinacji dwu filologii istnieją kombinacje filologii z innym przedmiotem, np. ze sztukami plastycznymi.) Wielkość grup jest zróżnicowana i wynosi od 9 do 19 osób.

Na lektoracie słuchacze zdobywają podstawowe wiadomości nie tylko z zakresu gramatyki i literatury polskiej, ale również z wybranych zagadnień z historii, kultury i sztuki polskiej.

Niski wymiar godzin lektoratowych – dwie godziny tygodniowo – pozwala na bardzo skromne opanowanie języka polskiego, umożliwia jednak studentom korzystanie – acz z pomocą słowników – przede wszystkim z opracowań naukowych wydawanych w Polsce (np. w trakcie kompletowania materiałów do prac dyplomowych).

Dla słuchaczy innych kierunków czy nawet wydziałów, na których lektorat języka polskiego nie jest prowadzony, a którzy w sposób szczególny interesują się językiem i kulturą polską, obecny lektor utworzył odrębną grupę lektoratową, która w bieżącym roku akademickim liczy 12 osób. Oprócz godzin lektorskich W. Zamlewski prowadzi seminarium z teorii literatury dla studentów czwartego rocznika układu: język słowacki plus język obcy.

Działalność lektoratu polskiego obejmuje także uczestnictwo lektora w konferencjach naukowych w Ołomuńcu oraz w konferencjach naukowych "Literárna Levoča" w Levoči (1977 i 1979). W maju rb. wystąpił on tam z referatem na temat "Mickiewicz w twórczości J. Botty"; referat ten będzie wydrukowany w zbiorze materiałów z konferencji. Ten sam autor złożył również w redakcji "Slovenskej literatúry" obszerny artykuł na temat kategorii napięcia w utworach epickich, a w roku ubiegłym w czasopiśmie "Slovenská reč" ukazał się inny jego artykuł, omawiający wydany w r. 1975 w Czechosłowacji słownik polsko-słowacki i słowacko-polski.

Ważnym elementem popularyzującym osiągnięcia kultury polskiej są wystawy organizowane przez lektorat wspólnie z Ośrodkiem Kultury Polskiej i Konsulatem PRL w Bratysławie. W ciągu ostatnich trzech lat odbyło się ich ogółem dziewięć (m.in. "Polski plakat współczesny", "Plakat filmowy", "Polska książka", "Zamek Warszawski", "Grafika dziecięca"). W klubach studenckich w Preszowie wyświetlano polskie filmy krótkometrażowe, a na wieczorkach jazzowych słuchano płyt z nagraniami najlepszych polskich zespołów muzycznych.

Działalność lektoratu spotyka się z pozytywną oceną studentów, władz i tutejszej prasy słowackiej. Zainteresowanie językiem i kulturą polską byłoby jeszcze większe i być może zdecydowałyby o stworzeniu tu w przyszłości polonistyki, gdyby od czasu do czasu przyjeżdżali z wykładami pracownicy naukowcy z Polski (dotychczas, mimo iż zostało podpisane odpowiednie porozumienie z Uniwersytetem Łódzkim, takie wizyty należą do rzadkości) oraz gdyby strona słowacka umożliwiła interesującym się sprawami polskimi studentom filologii słowackiej wyjazdy choćby na krótki okres do któregoś z ośrodków uniwersyteckich w Polsce.

Mgr Waldemar Zamlewski
lektor języka polskiego